

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DDR-III.054.4.2024
Warszawa, 14 marca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu

Dotyczy: oświadczenie Pana Senatora Piotra Maślowskiego złożone na 6. posiedzeniu Senatu w dniu 15 lutego 2024 r.

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na postulaty Pana Senatora Piotra Maślowskiego skierowane podczas 6. posiedzenia Senatu 15 lutego 2024 r. do Ministra Rozwoju i Technologii oraz Pełnomocnika Ministra Rozwoju i Technologii do spraw deregulacji i dialogu gospodarczego informuję, że w zakresie pierwszego postulatu, tj. rozważenia wprowadzenia kodeksu bezpieczeństwa i higieny pracy, przedstawiamy stanowisko Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jako właściwej w sprawie.

W odpowiedzi na nasze zapytanie, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformowała, że „przepisy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte są w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465). W szczególności obowiązki pracodawcy określone są w art. 15, w art. 94 pkt 4 i bardziej szczegółowo w art. 207 § 2 ww. ustawy. Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu pracy, pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Na zakres tej odpowiedzialności nie wpływają obowiązki pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz powierzenie wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy. Natomiast podstawowe prawa i obowiązki pracownika w zakresie BHP wynikają w szczególności z art. 211 Kodeksu pracy. Pozostałe regulacje kodeksowe znajdują się w Dziale dziesiątym „Bezpieczeństwo i higiena pracy” oraz w art. 304-3044.

Przepisy w zakresie BHP znajdują się także w szeregu aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień zawartych w Kodeksie pracy. Polski system prawny stawia wymagania w stosunku do pracodawców, dotyczące tworzenia stanowisk pracy z uwzględnieniem zachowania bezpieczeństwa i zdrowia pracowników. Kodeks pracy zawiera w tym zakresie regulacje ogólne, dotyczące wszystkich pracodawców i organizowanych stanowisk pracy. Zagadnienia związane z organizowaniem bezpiecznych stanowisk pracy z uwzględnieniem specyfiki różnych działalności, w zależności od poszczególnych gałęzi przemysłu, zawarte są w przepisach szczególnych.

Kompleksowy charakter regulacji w dziedzinie BHP jest odzwierciedleniem różnorodności zagadnień i problemów związanych z zachowaniem zdrowych i bezpiecznych warunków pracy. Jednocześnie liczba aktów prawnych jest potwierdzeniem znaczenia ochrony zdrowia i życia ludzkiego w miejscu pracy.

Należy podkreślić, że ewentualna decyzja o kompleksowym uregulowaniu przepisów z zakresu BHP w odrębnym akcie prawnym musi zostać poprzedzona pogłębioną analizą problematyki ich przestrzegania m.in. z udziałem strony społecznej i Państwowej Inspekcji Pracy”.

Odnosząc się do drugiego postulatu, tj. „rozważenia regulacji, które umożliwiłyby wprowadzenie regulacji wiążących także w innych sprawach, tak żeby odpowiedź danej instytucji była wiążąca”, proszę przyjąć następujące wyjaśnienie.

Zdajemy sobie sprawę, że dla przedsiębiorców niezwykle ważna jest przewidywalność działań administracji, że analogiczne sprawy powinny być załatwiane w taki sam sposób. Dlatego też, jedną z zasad ogólnych zapisanych w ustawie - Prawo przedsiębiorców (dalej: PP) jest zasada pewności prawa. Wyraża ona zakaz odstępowania od utrwalonej praktyki załatwiania spraw bez ważnej przyczyny.

Rozwiązaniami funkcjonującymi w PP, które zwiększają pewność prawa, są przede wszystkim interpretacje indywidualne, objaśnienia prawne oraz ochrona wynikająca ze stosowania się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej (art. 33–35 tej ustawy).

Jeśli przedsiębiorca ma wątpliwości, jak powinny być w jego sprawie stosowane przepisy prawa, może złożyć do właściwego organu lub państwowej jednostki organizacyjnej wnioski o wydanie interpretacji indywidualnej. Interpretacja indywidualna to wyjaśnienie odnoszące się do zakresu i sposobu stosowania przepisów prawa, z których wynika dla przedsiębiorcy obowiązek świadczenia daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne. Jeśli przedsiębiorca uzyska interpretację indywidualną, organ nie może w jego sprawie zachować się inaczej, niż wynika to z treści tej interpretacji. Interpretacja indywidualna jest wiążąca dla organu, który ją wydał. Jeśli organ chce ją zmienić, musi nastąpić wznowienie postępowania w danej sprawie. Należy zasygnalizować, że kwestię wydawania interpretacji przepisów prawa podatkowego reguluje odrębnie Ordynacja podatkowa (art. 14b tej ustawy).

Drugim rozwiązaniem mającym na celu zwiększenie pewności prawa są objaśnienia prawne wydawane przez właściwych ministrów oraz niektóre organy uprawnione do przedkładania Radzie Ministrów projektów aktów prawnych (np. Prezes UOKiK) w zakresie swojej właściwości. Objaśnienia te mają zapewnić spójność i jednolitość stosowania przepisów, które w praktyce mogą rodzić wątpliwości interpretacyjne, zarówno po stronie przedsiębiorców, jak i organów administracji. Objaśnienia prawne w przystępny i zrozumiały sposób mają wyjaśniać szczególnie skomplikowane przepisy polskiego prawa gospodarczego oraz tłumaczyć, jak należy je stosować w praktyce. Nie dotyczą one indywidualnych spraw przedsiębiorców, a generalnej wykładni określonych przepisów prawa. Wydawane są przez ministrów i właściwe organy z inicjatywy własnej albo na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, a ich publikacja następuje na stronie internetowej danego urzędu. Objaśnienia te mogą być w wyjątkowych sytuacjach zmieniane, jednak przedsiębiorca, który zachował się zgodnie z obowiązującym w danej chwili objaśnieniem, będzie szczególnie chroniony.

Trzecim przewidzianym w Prawie przedsiębiorców instrumentem, który służy zapewnieniu stabilności i spójności w stosowaniu przepisów prawa gospodarczego, jest utrwalona praktyka interpretacyjna. Może ona dotyczyć tych przepisów prawa, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne. Utrwalona praktyka interpretacyjna to wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, które dominują w interpretacjach indywidualnych wydawanych w takich samych stanach faktycznych oraz takim samym stanie prawnym w trakcie danego okresu rozliczeniowego oraz w okresie 12 miesięcy przed rozpoczęciem tego okresu. W pojęciu tym mieszczą się także wyjaśnienia wynikające z objaśnień prawnych. Dla przedsiębiorcy oznacza to, że jeżeli

zastosuje się do stanowiska przeważającego w interpretacjach indywidualnych wydanych dla takiego samego stanu faktycznego i prawnego lub do objaśnień prawnych, które mają zastosowanie w odniesieniu do takiego samego zagadnienia, wówczas nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami ani też daninami w wysokości wyższej niż wynikające z utrwalonej praktyki interpretacyjnej. Działanie zgodne z utrwaloną praktyką interpretacyjną organu daje przedsiębiorcy taką samą ochronę, jak w przypadku zastosowania się przez niego do interpretacji indywidualnej lub objaśnienia prawnego.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Jacek Tomczak

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Do wiadomości

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM
2. Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej